

Mutualisering versus solidarisering van risico's

Meer dan een maatschappelijke keuze

Hein Lannoy

Overzicht

- Mutualisering versus solidarisering van risico's
- Solidarisering in de verzekeringssector
- Gevolgen van de solidarisering
- Naar een PPS?

Mutualisering versus solidarisering

Voorbeeld 1: Mutualisering

Voorbeeld 1: Mutualisering

Voorbeeld 1: Mutualisering

- Risico is voor ieder huis quasi identiek
- 35 gelijke huizen: waarde per huis 350.000€
- Kans dat huis afbrandt = $1/35$ binnen 75 jaar
- Premie wordt berekend rekening houdende met volgende elementen:
 - Basis is Risicopremie -> opbouw van technische reserves van waaruit schade betaald wordt
 - Daarnaast:
 - Premietaks
 - Commissie
 - Herverzekeringspremie
 - Beheerskosten
 - (winstmarge)

Voorbeeld 2: Mutualisering versus solidarisering:

Voorbeeld 2: Mutualisering versus solidarisering

A. Mutualisering

- Berekening van premie gaat uit van identiek risico bij onderliggende populatie
- Kans op brand
 - kans dat één van de 34 huizen met pannen dak brandt is gemiddeld één om de 75 jaar
 - Kans dat huis met strooien dak brandt is gemiddeld één om de 30 jaar
- Risicopremie voor huis met strooien dak moet significant hoger zijn dan risicopremie voor huizen met pannen dak

Voorbeeld 2: Mutualisering versus solidarisering

B. Solidarisering

- Berekening van premie gaat uit van *global risico* bij onderliggende populatie
- Kans op brand
 - kans dat één van de 35 huizen brandt is gemiddeld één om de 50 jaar
- Huizen met een lager risico betalen een stuk risicopremie mee voor huis met hoger risico

Solidarisering in de verzekeringssector

Solidarisering in de verzekeringssector

A. Algemeen

- Klassieke summa divisio:

Sociale zekerheid	Privé verzekeringen
Solidariteit	Mutualiseren van risico's
Beheerd door overheid	Beheerd door verzekeringsondernemingen
Verplicht	Meestal niet verplicht tenzij voor sommige aansprakelijkheidsverzekeringen

- Uitzondering: arbeidsongevallenverzekering

B. Bijzondere mechanismen inzake solidarisering

- Tarifieringsbureaus voor Auto en Natuurrampen
- Terrorisme *Reinsurance and Insurance Pool* (TRIP)
- Recht op vergeten te worden voor chronisch zieke patiënten

Solidarisering in de verzekeringssector

A. Algemeen

Arbeidsongevallen	Beroepsziekten
Mutualisering	Solidarisering
Gecontroleerd door Sigedis	Beheerd door Sigedis

Solidarisering in de verzekeringssector

A. Verschil tussen theorie en praktijk

- Mutualisering (en premiebepaling) gebeurt op basis van ruime risico-omschrijving
 - Voorbeeld bonus-malus in BA Auto
- Hoe meer data beschikbaar, hoe beter risico op individuele basis kan worden berekend en correct gemutualiseerd
 - Probleem van anti-selectie
 - Probleem van sociale uitsluiting

Solidarisering in de verzekeringssector

B. Tendens naar meer solidarisering - voorbeelden

1. *Tarifieringsbureau voor BA Auto*

- wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen - Hoofdstuk IIbis
- Ten behoeve van bestuurders die geen verzekering meer vinden (3 weigeringen)
- +/- 27.000 contracten

Solidarisering in de verzekeringssector

B. Tendens naar meer solidariserings - voorbeelden

2. *Tarifieringsbureau Natuurrampen*

- Artikel 123-132 wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen en KB van 25 februari 2006
- Deel van brandverzekering dat betrekking heeft op natuurrampen
- Wordt gesolidariseerd op basis van marktaandeel binnen Tarifieringsbureau
- +/- 33.000 dossiers
- 2021 : 3000 schadegevallen voor 123 miljoen €

Solidarisering in de verzekeringssector

B. Tendens naar meer solidarisering - voorbeelden

3. Interpretatieve wet van 29 oktober 2021 tot aanpassing van artikel 123 en 124 van de wet van 4 April 2014 betreffende de verzekeringen

- Inkrimping = grondverzakking
- Solidarisering van technische reserves

Solidarisering in de verzekeringssector

B. Tendens naar meer solidarisering - voorbeelden

4. *Wetsontwerp betreffende de schadeloosstelling van slachtoffers van een terroristische daad en betreffende de verzekering tegen schade veroorzaakt door terrorisme*

- Solidariseringsmechanisme via TRIP
- Iedereen is gedekt
- Beheer verloopt via verzekeraar AO of verzekeraar BA privé leven
- Volledige solidarisering van schade door sector

Solidarisering in de verzekeringssector

B. Tendens naar meer solidarisering - voorbeelden

5. Uitbreiding van recht op vergeten te worden voor kankerpatiënten

- Wetsvoorstel
- Van 10 naar 5 jaar
- Voor schuldsaldoverzekering en gewaarborgd inkomen
- Voormalige kankerpatiënten

Solidarisering in de verzekeringssector

B. Tendens naar meer solidarisering - voorbeelden

6. *Fiscaliteit als vorm van solidarisering*

- Voorbeeld hospitalisatieverzekering 9,25% taks voor overheid en 10% van premie naar RIZIV

Solidarisering in de verzekeringssector

B. Tendens naar meer solidarisering

En nog meer op komst:

- Vraag naar verplichte brandverzekering
 - Voorstel van kabinet Eerste Minister
- Verhoging van plafond van tussenkomst verzekeraar voor naturrampen

Gevolgen van de solidarisering

Gevolgen van de solidarisering

C. Impact van solidariseringsverplichting

- *Gold plating* /rem op toegang Belgische markt
 - Slechts 10,3% van incasso¹ in België is voor rekening van buitenlandse verzekeraars via bijkantoor of VVD waarvan de helft voor rekening van Luxemburgse verzekeraars actief in leven

- *Moral hazard*
 - Solidarisering via TRIP en tarifieringsbureau's kan leiden tot oneerlijke concurrentie

¹ bron Insurance Europe

Gevolgen van de solidarisering

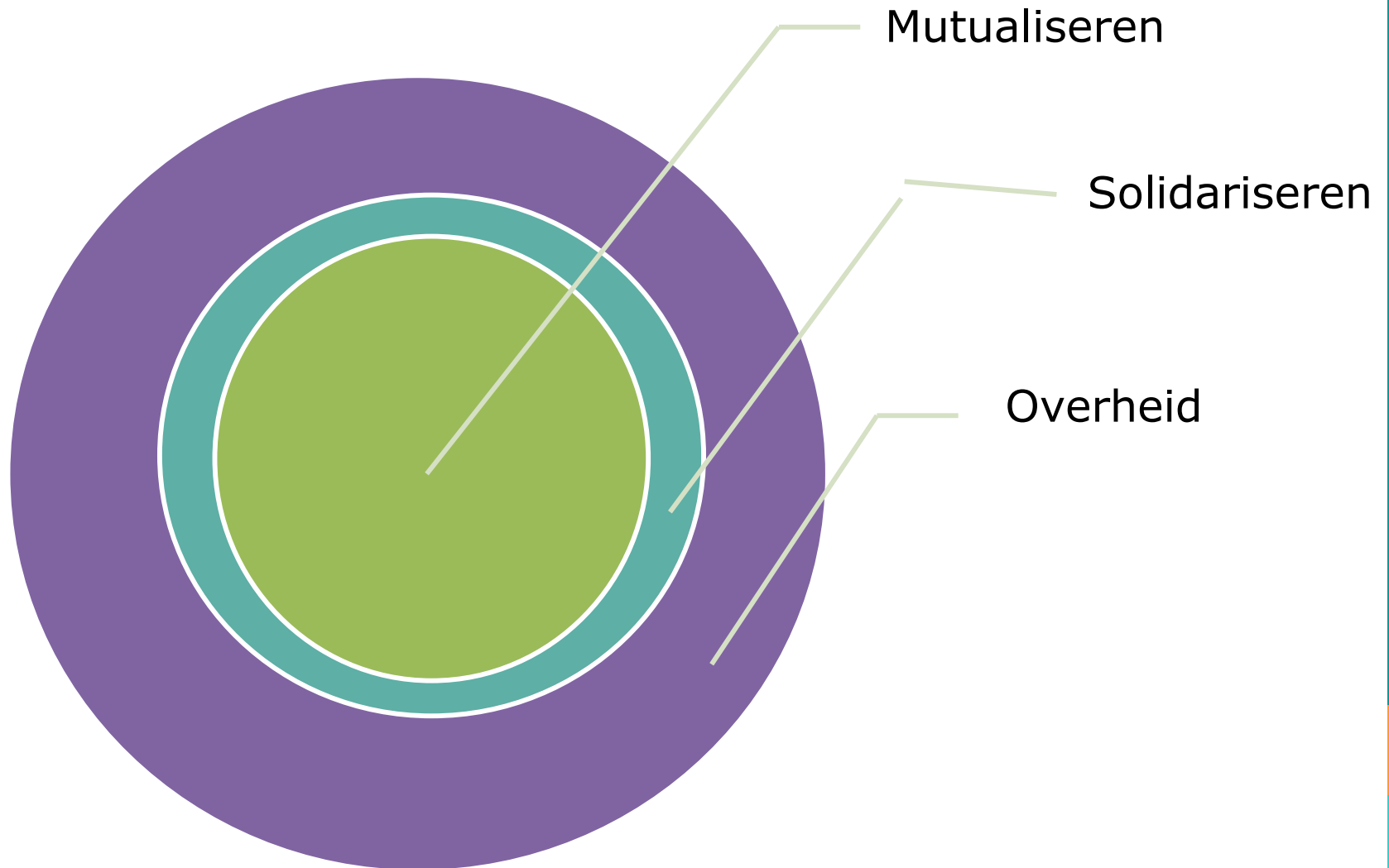
C. Impact van solidariseringsverplichting

- Meer nadelig voor kleine Belgische verzekeringsondernemingen
- Impact op premies

Naar een PPS?

Publiek Private Samenwerking voor systemische risico's

Besluit

